

Mobilizarea flămânzilor

Liberalii văzând mulțimea țărănilor și a muncitorilor care se înrolează sub steagul partidului național-țărănesc, în vederea adunării ce va avea loc la București în ziua de 14 Noembrie, și știind, că în urma acestei adunări vor fi asvârliți ca niște netrebnici — din fotoliile în care s'au așezat spre a jefui țara, strigă cu disperare: „**Flămânzii sunt mobilizați.**” Să nu creadă d-nii liberali, că ne batjocoresc, când ne spun flămânzi, dimpotrivă, ne pare bine, că în prostia lor arată singuri halul de mizerie în care au adus țara prin guvernarea lor nenorocită.

Este ușor să arunci cuvântul de „flămânzi”, dela masa încărcată cu tot felul de bunătați, — luate cu sila din mâna acelor cari muncesc și produc. Liberalii n'au dreptul să cârtească, fiindcă de doi ani țin țara în loc. Din punct de vedere al vieții, ținerea pe loc este egală cu sufocarea. Economia națională săcătuiește, gospodăria particulară se dărăpănează, administrația este amorțită, autoritatea sdrențuită, iar peste suflete s'a așezat pânza deasă a desnădejdiei. — Sărăcia sporește mereu, fiindcă cerealele n'au preț, fiindcă fabricatele mereu nu se vând, fiindcă impozitele urcate terorizează lumea, fiindcă scade consumația. Puterea fizică se micșorează mereu, fiindcă nutriția este insuficientă, fiindcă igiena socială nu există, fiindcă excesul de muncă zdruncină neconținut. Puterea sufletească seacă mereu, fiindcă furturile se țin lanț, fiindcă șarlatania s'a întins ca pecingina.

Autoritatea se destramă neconținut, fiindcă neputința se obsearvă și se simte. Satrapii liberali n'au dreptul să-și bată joc de țărani înfomețați și goi! Toată țara este un strigăt de disperare și de revoltă, din cauza felului barbar în care percepții execută pe țărani și muncitori, atunci când pe nesățioșii liberali îi păsuesc sau le reduc impozitele. Să nu vorbească în derâdere de „mobilizarea flămânzilor”, fiindcă

atotputernicii zilei, în curând vor da ochi cu flămânzii, și atunci să-i ferească Dumnezeu de urgia acestor flămânzi. Liberalii orbiți și amorțiți de prea multele gheșefturi făcute în dauna tuturor cetățenilor a-acestei țări, n'aud strigătul de disperare ale contribuabililor striviți de fisc, n'aud strigătul de durere al țărănilor, care-și văd truda de peste an înghițită de industria parazitara liberală, nu vreau să știe de ruina întregii economii naționale, nu țin cont de revolta unei întregi națiuni, în fața îngrozitoarelor afaceri ale oame-nilor regimului. —

Nimic din toate acestea nu-i desmortește din letargia în care au căzut, dimpotrivă, continuă să țină țara în lanțuri și cu căluș, aplicându-i starea de asediu și cenzura.

D-nii liberali să nu uite că, pentru a sta liniștiți și cu demnitate la putere, cel puțin până modificarea Constituției, pe care proectează s'o modifice — în modul drăcesc de a răpi drepturile cetățenești, obținute cu multă trudă, trebuie să aibă și încrederea „flămânzilor”.

Istoria mai cunoaște cazuri în care „flămânzii”, în loc să fie înțeleși, au fost ironizați și n'a fost bine. C. T.

Comunicatul dat presei după terminarea lucrărilor Comitetului Executiv al Partidului Național-Țărănesc

Comitetul executiv central al Partidului întrunit în localul clubului central la 27 Septemvrie a. c.

Ascultând expunerea d-lui președinte Ion Mihalache asupra situației politice și cuvântările d-lor Iuliu Maniu, dr. Lupu și N. Costăchescu, se declară în întregime de acord cu acțiunea conducerii partidului, pe liniile tactice fixate de congresul din Aprilie trecut și hotărăște intensificarea luptei începute pentru răsturnarea neîntârziată a guvernului.

Prin activitatea de doi ani, guvernul liberal prezidat de d. Gh. Tătărescu, a compromis interesele superioare ale statului, provocând catastrofa economică, monetară și financiară și creind prin actele sale o atmosferă de corupție și imoralitate, care a culminat cu excochieria devizelor.

Drept urmare, prelungirea ace stei

Din discursul dlui ION MIHALACHE

președintele Partidului Național-Țărănesc
rostit în ședința Comitetului Executiv Central
în 27 Septemvrie

Program și soluții practice

Avem un partid, avem o organizație, avem un program, care are autoritatea hotărârii unanime a factorilor, a tuturor factorilor de partid. Mai avem și o credință, o concepție, o doctrină care nu se poate pune la vot ca orice chestiune de interpretare sociologică. Ca un program să fie interpretat printr'o concepție de sinteză generală, nu este un scăzământ, ci un merit în plus; nu este mai meritos programul care se compune din soluțiuni empirice improvizate dela zi la zi de oameni aflați prin surprindere în fața problemelor.

Acest ideal, această concepție de stat, poate fi împărtășită sau neimpărtășită — nu interesează decât partidul care o are. Pe factorii care determină forța de guvernare în țară — Coroana și opinia publică — îi privesc soluțiunile practice ale problemelor de stat.

Și meritul practic al programului nostru este că nu s'a inspirat din abstracțiuni, dela o concepție teoretică, procedând prin deducție la soluționări de probleme concrete. Dimpotrivă: ani de zile, folosind și experiența altor ani, am studiat problema cu problemă, am aprofundat zi cu zi cu o perseverență și cu o metodă necunoscută, neobișnuită în țara noastră, dând soluțiuni serioase în toate problemele mari de stat, soluții cari până astăzi n'au putut fi răsturnate cu nici o critică de nici unul din adversarii noștri. Ba

mai mult, afirm că unele din ele au fost copiate pentru a fi parodiate; pentrucă nu poate aplica o soluțiune cine nu este pătruns de veracitatea ei și de spiritul ei întreg.

În numele unui astfel de program, care însemnează contractul practic, pozitiv cu măsuri drastice, am cerut încrederea țării.

În numele acestuia ne vedem urmași de țară. Și este exclus, domnilor, ca Suveranul Țării, răspunzător de destinele istorice, examinând și temeinicia programului și forțele care stau în spatele acestui program, este exclus ca Suveranul să opună — cum a îndrăznit să afirme primul-ministru — un veto în fața unui program adoptat de majoritățile țării.

Rolul Coroanei constituționale a fost, este și rămâne de a lucra în deplin acord cu Țara. A spus-o și primul-ministru. Țara indică forțele sale în care are încredere. Aceste forțe puse la contribuție se pot valorifica sau pot da fiasco. Noi constatăm că alte forțe politice puse la lucru s'au prăbușit, și astăzi se sbat în rămășițele minuscule.

Singur partidul național-țărănesc, după cele mai cumplite probe la care a fost pus, a rămas, se reînnoiește, crește și sporește ajungând să se confunde cu însăși țara (aplauze prelungite).

Și Coroana, a cărei menire este a asigura dezvoltarea istorică și continuitatea istorică a unei națiuni, nu se pune în curmezișul acestei voințe naționale.

Se poate ca o parte din opinia publică — orașele în special — să nu fie de acord cu interpretarea de sinteză a programului nostru către statul național-țărănesc. Se poate ca această opinie publică să influențeze și Coroana. Este chiar firesc. Dar nu în numele doctrinei se guvernează, ci în numele programului și cu soluțiuni practice. Regele Angliei a putut să se înțeleagă cu un guvern socialist, tot așa de bine ca și cu un guvern conservator, pe bază de soluții practice la probleme, așa cum le cere Țara. Doctrina noastră are în ea însăși condițiuni de verificare. Ea nu este impusă ca o cămașă de forță dezvoltării naționale. Ea nu admite metode dictatoriale. În concepția noastră democrația care însemnează voința națională, determinând condițiile de guvernare prin elementul în care are încredere, presupune continua verificare, dacă concepția politică este potrivită legilor firești de dezvoltare a organismului național, căci legile

(Continuare în pagina IV-a)

Pagina Tineretului Național-Țărănesc

Se aduce acuza că tinerii sunt prea impulsivi, prea expansivi, prea îndrăzneți. Eu de asta nu mă tem — a spus dl Ion Mihalache la Câmpulung — ci, mă tem că nu sunt destul de impulsivi, destul de expansivi și îndrăzneți.

In vederea organizării tineretului național-țărănesc.

În legătură cu cele discutate la clubul nostru din Arad pe ziua de 20 I. c. dnii șefi de sectoare sunt rugați să nu uite că trebuie să se grăbească cu organizarea tineretului din sectoarele respective.

Partidul nostru are o deosebită considerație pentru tineretul din toate clasele sociale. În special tinerii învățători, studenți, muncitori din fabrici și mai ales țărani sunt acei către cari se îndreaptă toată atenția noastră.

Fiecare doritor de a se înscrie va semna o cerere individuală (netimbrată) după modelul de mai jos, pus la dispoziție de șeful de sector, sau președintele organizației respective.

Către conducerea org. ju defene a tineretului Național-Țărănesc din jud. Arad

Subsemnatul _____ de _____ ani, născut în anul _____ luna _____ ziua _____; domiciliat în comuna (orașul) _____ strada _____

No _____ declarându-mă adept al programului partidului național-țărănesc și dorind să activez în acest cadru, în org. tineretului, cu onoare Vă rog să binevoiți a mă înscrie ca membru al organizației tineretului național-țărănesc din jud. Arad.

1935.

Cu stimă

Se aduce la cunoștința d-lor șefi de sectoare că sunt deopotrivă răspunzători de organizarea temeinică a tineretului, prin hotărârea unanimă luată în ședința din 20 I. c. și că termenul de organizare este până la 10 Dec. a. c. când va trebui să avem toate cererile individuale înaintate după ce au fost contrasemnate de preș. org. și șeful de sector respectiv.

Vârsta admisă în organizația tineretului este între 18 și 25 ani, iar în cazuri excepționale putând merge până la 30 ani, pentru cei meniți a face educația tineretului.

Având în vedere că organizația tineretului este pe județ — auxiliară a org. județene, de cadre — atribuțiile șefilor de sectoare și preș. de org. comunale sunt numai de înscriere. Constituirea în organizații locale (pe un sat, sau pe mai multe sate, depinde de numărul statutar, adică cel puțin 25 înscriși) se va face sub directiva noastră, ținând seamă și de propunerile d-voastră, când vom avea centralizate toate cererile de înscriere.

Când organizațiile locale, tineresti, vor fi constituite, atunci ele vor lucra sub auspiciile șefilor respectivi din organizația de cadre.

Câmpul de activitate al tineretului este satul, pentru ridicarea morală a poporului

Mijloacele de acțiune sunt: șezătorile satești, horele și societățile sportive, culturale, de binefacere etc.

Ulterior vom da și un program de activitate.

Între 1—10 Decembrie așteptăm de la fiecare șef de sector un borderou cu numele celor înscriși, ocupația și vârsta, la care vor fi alăturate toate cererile, pentru a putea pregăti congresul județean, la care va participa și dl președinte suprem al tineretului dl. Ion Mihalache.

Vom vizita fiecare organizație, însoțiți de șeful de sector respectiv.

p. Președinte:

M. Cosma

Secr. org. tineretului:
I. D. Ungureanu.

Organizarea tineretului Național-Țărănesc din orașul Arad.

Duminiică 29 Septembrie a avut loc la clubul partidului Național-Țărănesc din localitate, adunarea de organizare a tineretului doritor să activeze pentru înfăptuirea „Statului Țărănesc“.

Dl **C. A. Teodorescu** secretarul general al organizației — proclamat președinte al adunării — salută pe tineri, în numele partidului și al vechilor luptători. Vorbește despre legătura firească dintre tineri și bătrâni. Colaborare între experiența bătrânilor și elanul tineresc. Explică nașterea țărănismului și naționalismului de dincoace.

Se dă apoi cuvântul dlui **Ion D. Ungureanu**, secretarul tineretului. Dsa tratează despre ce înseamnă „Stat Țărănesc“, Necesitatea acestui stat în urma dezastrului produs de concepția liberală, rostul tineretului în acțiunea partidului Național-Țărănesc. Cu un remarcant talent, argumentația dsale a convins.

Dl **Ion Lascu**, secretarul delegației permanente a organizației de Arad vorbește tinerilor despre „Economicul în Statul Țărănesc“. Aduce o aspră critică capitalismului și se oprește la cooperativă, piatră de temelie în economia viitorului stat.

Dl **Dr. Aurel Lazăr** avocat în Arad, delegat cu organizarea tineretului în orașul nostru. mulțumește dlui prof. C. A. Teodorescu și celorlalți vorbitori, îndeamnă pe tineri la muncă. Vorbește despre activitatea ce trebuie să desfășoare acești tineri pe teren cultural.

Urmează apoi înscrierea tinerilor, pe bază de cereri scrise personal. Din cei înscriși remarcăm pe tinerii: Bota Gheorghe, Codău Gh., Cismaș Iosif, Ponta Gh., Miloș Cheric și Mocan toți absolvenți ai comerțului superior.

În urmă s'au dat lămuriri pentru programul de lucru de către dl Ion Ungureanu, animatorul organizării tineretului în jud. Arad **Rep.**

CITIȚI
„ROMÂNUL“

Cuvânt pentru tinerii intelectuali ai satelor și orașelor; cuvânt pentru tinerii țărani și muncitori

Tineret!

Dacă n'aș ști cât de mult țin de dl Ion Mihalache — șeful suprem al celui mai mare partid al Țării — la voi, cât de mult vă iubește și ce rol de frunte vă acordă în construcția statului țărănesc de maine, nu v'aș adre a azi cuvântul meu sincer — ca din partea unui frate mai mare al vostru.

Cu toții suntem tineri și păstrăm în sufletul și trupul nostru ceva din sănătatea brazdei proaspete și a firului de iarbă mângăiat de soare, vânturi și ploii.

Nu avem experiența trecutului; mai mult, nu ne putem mândri cu învățămintele acestui trecut, cum fac, poate, vârstnicii noștri, dar avem o inimă plină de durerile acestui trecut. Ne-am născut purtând în suflet pecețile dureroase ale acestui trecut, sub care au gemut părinții și frații noștri.

Noi înșine am făcut parte, din frageda copilărie, din mijlocul celui popor harnic și bun, ținut sub conducerea despotică și exploatare a ciocoilor de origina fanariotică sau maghiară, ca apoi — să fie aruncat desculț și fără arme, în războiul pentru desrobirea fraților, sau în războiul deucidere a fraților ce veneau să ne desrobească.

Eram mărișori când inima noastră plângea părinții și frații duși de parte pe câmpul de luptă, în timp ce cioclovinele fanarice, ciocoi, erau apărați de moarte înapoia fronturilor sau pactau cu dușmanul în teritoriile ocupate, descoperind dușmanului și ultima bucă de pâine ascunsă de noi din fața lăcomiei lor fără seamăn.

Am trăit cu toții zile negre de foame, mizerie și frică.

Și... atunci a încolțit în sufletul nostru dorul de răzbunare contra trădătorilor și asupritorilor.

Dar nu-i deajuns! Față de unii ne-a răzbunat Dumnezeu, că e bun și mare! Față de alții trebuie să ne răzbunăm noi...

Veni pacca! Dar nu veni cecece așteptam. Din nou fuserăm turmă de vite. Rândurile turmei istovite de război — părinții noștri — fură împropățate cu rândurile noastre, urmașii lor.

Se împărți pământ țăranilor, pentru a se îndeplini o promisiune a Marelui Rege, dar Fanarul cu toata putreziciunea lui rămase tot călare pe noi. Se făcură unele îmbunătățiri legale, căci își dăduseră cu socoteală că o turmă istovită, ca să dea acelaș venit, trebuie exploatată rațional.

Capitalismul exploatator, ca un vampir din poveștile bunicilor noștri, încalcă și mai mult pe noi și suge din noi nemilos vloga noastră caldă.

Muncește cât vrei de bine și produ cât poți de mult și bun, căci bună stare n'o să ai. Capitalismul cu trustrile și cartelurile sale, suge tot, iar nouă ne lasă doar brațe să muncim și ochi ca să ne vedem mizeria.

Acesta este rezultatul unui lung șir de ani în cari ne stăpâni liberalismul feroce — feroce pen-

trucă ne da iluzia libertății fără limită, în timp ce libertatea însăși și viața, ne erau sugrumate.

Suntem tineri, dar suntem conștiinți că și azi străbatem aceleaș vremuri. Și nu putem tăcea pentru că este amenințată existența noastră și a Țării. Fanarul călărește pe noi.

Excrocherii de milioane fără număr, săvârșite de compania Vasilescu-Nacht, etc., și protejate de vicepreședintele senatului. Prin urmare hojje oficială.

Afaceri de miliarde cu terenurile petrolifere, răpite din averea națională și date unor persoane din guvern.

Nenorocirea economică patronată de ministerul industriei și comerțului și montată de Cagero.

Peste tot jaf excrocherie și cenzură, alătura de starea de asediu.

Și încă ceva: dușmanul care ne suge vloga ne și desbină în grupuri mărunte ca să putem fi și mai ușor remorcați în folosul capitalismului.

Nu credeți?.. Priviți și ascultați! Dece toate partidele mici de opoziție ne fac nouă — partidului național-țărănesc — opoziție, pe noi ne atacă, pe noi ne critică, în loc să critice guvernul? E semn de nebunie, dar nu au nebunit încă. Aceste partide (ale d-lor Vaida, Cuza, Z. Codreanu, Goga, Argetoianu, Iorga, Iunian etc, etc) ne atacă la ordinul capitaliștilor. Țara suferă în urma unui guvern incapabil, iar ele ne atacă pe noi.

Căci noi suntem un partid contrar capitalismului și trusturilor. Partidul național-țărănesc vrea o țară nouă a poporului nu a ciocoilor. De aceea ne urăsc toți. De aceea toți aruncă cu pietre în noi, ca într'un pom cu multe și bune roade. Cine asvârle în pomi sălbatici?... Nimeni.

Tineret luați aminte! Țara cea nouă trebuie s'o facem noi, cu sângele nostru de va fi nevoie, după cum părinții noștri o mărîră.

Liberalismul e o minciună capitalistă! Moarte lor!

Celelalte partide ne-au dovedit doar în acest timp că împing la carul capitalismului (dictatorial sau liberal) Nimicire lor!

Țara e a poporului. Poporul are partidul său: Național-Țărănesc. Să facem zid în jurul lui.

Tineret, organizează-te pentru a te educa și întări în credință mai întâi și a conduce țara mai apoi.

Deviza noastră: Țara, Regele și Credința.

Ion D. Ungureanu

Tribuna liberă

Redacția nu răspunde de cele publicate la această rubrică.

Publicațiune.

Nu iau nici o răspundere materială asupra soției mele Victoria D. Mihaiu din comuna Vânători, părăsind domiciliul în 2 Septembrie 1935.
Mihaiu D. Mihaiu.

Cum putem scăpa de liberali?

— Din discursul dlui Iuliu Maniu rostit la Uioara —

Noi nu trebuie să facem altceva decât să ascultăm comanda d-lui președinte Mihalache și să asigurăm pe dv., că în scurtă vreme țara românească va scăpa de aceste două nenorociri.

D. Mihalache ce poruncă vă dă? Următoarea poruncă: Români membri ai partidului național-fărănesc, adunați-vă cu toții la orașele și județele voastre, adunați-vă din toate plășile așa cum v-ați adunat la Uioara și pe urmă la Alba-Iulia, și într'un glas să strigăm cu toți ca să ne audă Regele și bunul Dumnezeu, care e mai tare peste noi toți: și liberalii se vor potopi dacă vom asculta această poruncă și ne vom aduna în fiecare județ și pe urmă, în București, mergând pe jos cu traista de merinde la noi. Vă asigur că regele care e bun la inimă, va auzi dorința d-voastră și va satisface durerea. Copilul care nu plânge nu se aude, nu-l pricepe mama sa. Dacă poporul românesc nu strigă deabinele, regele nu știe voința poporului. Dacă mergem noi câțiva aleși apoi liberalii îi vor spune oare?

Să dăm putere vorbeii d-lor Mihalache și Popovici, să ne adunăm în județe și apoi la București să se potopească, iar liberalii să părăsească puterea.

Partidul național român din Ardeal, care există de 90 de ani depe câmpia Liberă și care a șters iobăgia grea, a făcut ca poporul român să fie liber.

Dacă vrem să facem lucruri bune ca strămoșii noștri din 1848 și părinții noștri din 1918, dacă vrem ca urmașii noștri să ne binecuvânteze, să ne adunăm cu toții laolaltă să nu lăsăm să se găsească în comună și în județe cozi de topor, care ajută securii să taie lemnul viguros al neamului românesc. Dacă nu s'ar găsi o coadă de topor, ori câte securi ar fi în lume nu s'ar putea tăia pădurea și nici drepturile acestui neam nu ar putea fi ciuntite.

Spuneți celor de acasă că singura mândrie a acestei țări e că tot românul din Ardeal se ține alături de partidul național-fărănesc pentru că acesta a eliberat poporul românesc și a desființat iobăgia. Numai el e în stare să elibereze poporul românesc din acea rușine în care se găsește astăzi și din sărăcia în care-și poartă zilele grele.

Nu credeți în minciuni

Vă rog ca oricine ar veni în mijlocul dv. să nu le dați nicio crezare. Să le răspundeți: Noi mergem cu acei pe cari îi cunoaștem. Orice minciuni ar veni, să nu le dați crezare. Eu din firea mea spun adevărul. Nu-mi trebuie nimic pe lume decât binecuvântarea lui Dumnezeu, și dragostea poporului românesc. De când am fost mic am iubit adevărul în viață. Și ne-am eli-

berat de unguri cu puterea adevărului. Azi spunem adevărul și poporului și M. S. Regelui și ocărăm pe fii acestui neam cari fac rău Suveranului, dar lumea mă dușmănește.

VOCI: Noi vă iubim.

D IULIU MANIU: Mă reazim pe iubirea dv., vă mulțumesc pentru iubirea arătată, dar ceilalți mă urăsc pentru că spun adevărul.

Iată bunăoară ce spun gazetele: Că eu sunt bolnav, gata de pierit. Har, Domnului, sunt sănătos. Cât va voi Dumnezeu, imi voi păstra sănătatea. Pentru ce vor să spună că sunt bolnav? Ca să arate că sun un biet slăbănog și voi trebuie să treceți de partea lor.

S'a spus că nu voi veni la Uioara. Am venit totuși și sunt foarte fericit de a fi în mijlocul dv. și voi veni ori de câte ori mă veți chema ca să vă aud necazurile și să vă pot spune cuvântul meu.

S'a mai spus: De ce țineți la partidul național-fărănesc, când Maniu e certat cu Mihalache? Vroiau să spună cu aceasta că noi cei dela cârma partidului nu suntem înțeleși și că prin urmare nu putem conduce un popor atât de mare cum e poporul român.

Este o minciună. Eu îl iubesc, îl cinstesc și îl urmez pe d. Mihalache. Suntem pe aceeași linie de gândire, pe același drum și cu aceeași dragoste față de țara aceasta și vom să luptăm cot la cot cu ceilalți tovarăși ai noștri, cu d-nii dr. Lupu și Valeriu Moldoveanu. Ne străduim pentru înălțarea acestui neam pentru puterea acestui stat așa ca nimeni să nu-l poată birui.

Fraților, nu trebuie să ascultați minciunile pentru că noi nu suntem în stare să răspundem la toate câte se scriu. Noi nu putem veni în fiecare săptămână la dv. Să faceți așa cum face un bărbat credincios față de soția lui și cum face femeia credincioasă față de bărbatul ei, când cred ce își spun unul altuia. Faceți așa cum facem noi față de Isus Christos și față de biserică. Trebuie să credeți și în cece spunem noi și partidul nostru pentru că adevăr am grăit în trecut, adevăr grăim azi și adevăr vom grăi în viitor.

In 1928 la 6 Mai am fost cu toții la Alba-Iulia. Am mers sute de mii de oameni pe jos și am jurat înaintea Sfintei Cruci că vom apăra drepturile țării acesteia, drepturile acestui neam și drepturile poporului. Și dacă ați jurat să vă țineți jurământul, ca să mpliniți acest jurământ, să veniți atunci când vom avea poruncă dela d. Mihalache, fie la Alba Iulia, fie la București cu traista cu merinde și binecuvântând pe Dumnezeu să ne bucurăm de lăcrimarea neamului românesc.

De ce tace fosta comisie interimară liberală a Aradului

Se vorbește că refragerea subită a d-lui dr. Ursu cu întregă comisia interimară a orașului Arad nu este provocată de intriga cuibărită recent în organizația liberală de Arad, nici din motive de sănătate cum obișnuiesc demnitarii să justifice demisiile. Fosta comisie interimară n'a demisionat. A fost pur și simplu, dată afară. Și de ce? Pentru că, faptele lor n'au mai putut fi tolerate nici chiar de patronii lor dela București. Se pare că hotărârea de excludere a fost luată de însăși președintele partidului d. Dinu Brătianu. Și motiv suprem ar fi cheltuelile dela uzină.

Cele 9,000.000 dela uzina electrică din Arad

O uzină organizată — cum e a municipiului Arad — cu surse de venituri sigure, cu buget complicat și greu controlabil și cu o sumedenie de „eventuale neprevăzute“ a putut fi obiect de seducție pentru cei slabi de inger. Svonul public susține că s'au cheltuit nejustificat, la uzina din Arad peste 9,000.000 lei. Svonul s'a spus răsplat și opinia s'a așteptat la o desmințire. Mai ales că la plecarea un membru al fostei comisii a declarat că va veni cu „lămuririle“.

Un intravilan de 750 mii

Surpriza este și mai revoltătoare când în loc de „lămuriri“ aflăm că d. Ursu își permite luxul să-și cumpere pt. fca sa un loc de casă cu fantastica sumă de 750 mii lei. De unde o sumă așa de mare, când orașul nostru are nevoie de o acțiune de salvare? Ori d. Ursu a înțeles ridicarea economică a nenorocitului nostru municipiu, gândindu-se doar la socotelile-i personale? Ridicarea insului aduce implicit ridicarea grupului a fost calculul celebrului edil. Oricum, acest calcul îl pune pe d. Ursu în rândul sociologilor și noi o să-l considerăm ca atare. Căci nu-s vorbe; intravilanul e destulă realitate.

Și o stradă asfaltată

Durerea pârvenilor, șegăienilor, găienilor, micălăcenilor, a acelor din Grădiște și a tuturor cari trăiesc în noroaiile dela mahalale și în bezna „uzinei“ d-lui d. Ursu, a avut răsunet și în sufletul fostului primar. De aceea și pentru că să-și facă și un punct de mândrie edilitară a luat hotărârea să asfalteze ulițele. A început cu una — și cu aceea a și terminat — cu strada pe care locuiește d-sa. A cheltuit cu acel petec de stradă peste 2 milioane. Dar nu-i o cheltuială zadarnică, căci s'a ridicat valoarea casei d-sale și a ginerilor d-sale. Și apoi a început cu străzile, că vine vorba d-sale: „să facă toți ce am făcut eu“.

Pășunea dela Pârneava

Aveau bieții oameni din cartierul Pârneava o pășune de vr'o 200 iugăre. Li a luat-o sociologul dela primărie, că așa i-a spus lui „calculul“, cheia tuturor

acțiunilor lui. Pășunea s'a transformat în aeroport că altfel viața economică a Aradului era amenințată.

Astea sunt șoafta, pe cari le înregistrăm întocmai. Revolta oropișii or din cartiere, cari n'au nici macar câteva pietre pe cari să calce când roata dela căruță se îngroapă până în căpățână; cari n'au lumină; apă canalizată și tot ce omeneste se poate preține — dela un om — e îndejuns de îndreptățită.

Tăcerea fostei comisii interimare ne forțează să credem șoafta.

Ce-am văzut la TOPOLOVENI?

În săptămâna trecută, având unele treburi, am stat trei zile în Topoloveni, satul dlui preș. Ion Mihalache. Cu această ocazie am avut fericirea să văz — pe teren — începuturile viitorului „stat fărănesc“. Este dela sine înțeles că nu în cuprinsul unuia articolăș de gazetă se poate descrie tot ce am văzut în cursul celor trei zile petrecute acolo. De data aceasta mă mărginesc — în linii fugare — să vorbesc despre „Cooperativa de vinificare“.

Această instituție, de foarte mare importanță în regiunile viticole, și care deocamdată este unică în felul ei, este amenajată într'o clădire cu etaj, având o lungime cam de 30 metri, cu tot subsolul pivniță betonată, plină cu butoaie enorme, drână teascuri mari pentru storsul mustului, asezate pe o ramă enormă de cement, iar afară opt teascuri uriașe, cu o capacitate de 3000 litri la zi. Parterul este tot o sală mare feluia cu buji pentru vinificare — în care nu poți privi decât urcându-te pe scări — iar sus la etaj o sală mare pentru adunari și spectacole, și birourile cooperativei. Un lucru ce trebuie să-l spu dela început este că, Topolovenii este regiune de deal cu culturi întinse de vie și pomi. Este deci explicabil ca și cooperația de valorificare și desfacere să fie de acelaș gen.

Și acum să vedem cum lucrează această cooperativă:

Tot omul aduce strugurii dela vie direct la pivnița cooperativei, aci se cântăresc pe un cântar bascul, se ia mostră din fiecare soi și li se măsoară conținutul de dulceață cu un mustogram. Strugurii cu o dulceață sub 7% nu se primesc. Când omul este gata cu adusul primește imediat cam 70% din prețul vinului adus sub formă de struguri. Restul operațiunii, selecționarea soiurilor, storsul, vinificarea și manipularea ulterioară a vinului se face de către cooperativă.

Resultatul practic al acestui fel de operațiune este de o dublă importanță. Și anume: Pe de o parte scăpăm populația săracă de un lucru greu și chiar o ferim de specula la care este expusă, când, din lipsă de buji și butoaie, diferiți samsari ai acestui sezon cumpără strugurii și mustul pe prețuri de batjocură; iar pe de altă parte cooperativa sortind strugurii — ajunge la soiuri de vinuri alese și garantate, în plus realizează ceia ce-i mai important, **fi-pul vinului** pe comună și regiune.

N. A.

Din discursul dlui ION MIHALACHE

(Continuare din pag. 1-a)

firești determină aceste condiții de dezvoltare.

Noi avem interpretare sintetică a acestor legi. Liberi sunt alții să le împărtășească ori nu. Mai presus de ce credem noi sau ei. Stă realitatea și legile ei. Ne vom supune toți acestor legi și vom merge după ele (aplauze frenetice).

În numele unui astfel de program am angajat forțele noastre, pentru realizarea lui am cerut încrederea prietenilor noștri și, cu studii, informațiuni, documentații, prietenii noștri ne-au dat această încredere.

Noi, în serviciul Coroanei, am pus lealitate, corectitudine, devotament; și în timpuri grele și în timpuri mai ușoare; spre deosebire de alții. Nu le vom face concurență nici cu adorațiuni, nici cu amenințări, ambele degradante. Faptele noastre stau pildă. Nu permitem nimănui să se facă judecător al raporturilor dintre partidul național-tărănesc leal și sincer și Coroană, totdeauna înconjurată cu respectul cuvenit, cu atât mai mult acelora al căror trecut îi descalifică.

Ne interesează în chip capital a îndeplini corect, leal, întocmai, obligațiile pe cari noi ni le-am luat. Interesează mult mai puțin momentul venirii la guvern, decât conștiința că venim cu levierile de comandă ale conducerii vaporului în mâna conducerii care trebuie să aibe realmente responsabilitatea guvernării. (Aplauze.)

Și când zic: „Asumarea responsabilității“ înțelegem și fragerea consecințelor insuccesului până în fundul lor. Scopul nostru rămâne refacerea Statului Românesc potrivit alcătuirii sale organice, structurii sociale, structurii economice, tradițiunii istorice, conjuncturii economice internaționale și încadrării lui în mersul evolutiv al timpului, care abandonează pozițiile capitaliste deplasându-se pe pozițiile muncii naționale. (Aplauze îndelung prelungite.)

Un astfel de ideal ne înflăcărează; către el voim să trezim toate energiile și conștiințele; nu ne anchilozăm. Partidul nostru dă viață nouă, proaspătă de energii noi: organizarea și funcționarea tineretului național-tărănesc a cercurilor profesionale, a secțiilor feminine. În aceste momente, când partidul însemnează o mobilizare națională, în mod firesc utilizarea tuturor energiilor în domeniul lor către scopul pe care-l urmărim cu toții, constituie o nouă viață de partid care ne apropie de scop.

Metoda noastră

Metoda noastră este lămurită: Metoda este monarhică, constituțională, sinceră, leală. Pot fi păreri de interpretare asupra procedului. Procedeele se pot discuta. Deocamdată noi ne găsim în fața unei tactice și a unui procedeu examinat prin lungi debateri, aprobate de forurile unanime ale partidului. Înțelegem să ne luăm răspunderea ei pentru toată faza de dezvoltare. O tactică,

o metodă nu este un scop, este un mijloc. Scopul rămâne creierea statului nou, de care vorbeam adineauri. Tactica, metoda însemnează utilizarea corectă, loială, a posibilităților momentului. Această tactică este în funcție și de momentul istoric și de posibilitățile pe cari le dă acest moment.

Manevrele de toamnă ale liberalilor arădani

Suntem dinainte pregătiți ca, în urma acestui articol, să fim taxați, de către tacticienii partidului liberal, dușmani ai propriilor noastre interese, adversari ai propășirii orașului nostru și intriganți, cari încearcă să zădărnicească o acțiune „ca aceea ce tinde „să salveze Aradul“.

Cu aceste riscuri suntem hotărâți totuși să spunem adevărul adevăr în această problemă, care a fost pusă, cu atâta pasiune, de noua conducere a orașului ce trebuie salvat.

N'avem pretențiunea să afirmăm că suntem singurii cari bănuim că vechea conducere a trebuit să plece pentru că zvonurile unor afaceri, în legătură cu prelungirea concesiunii uzinelor electrice, insistau prea mult. Întreg orașul vorbește despre anumite șperțuri de câteva milioane, despre terenuri de case cumpărate pentru sume fobuloase în aceste vremuri de mizerie și despre niște vile ce au răsărit în urma unei domnii de abea doi ani de zile.

Aceste zvonuri încureau rău socotelile partidului liberal care după o guvernare de doi ani prin comisii interimare, vrând-ne-vrând, trebuie să pregătească alegerile comunale și în acest oraș. În acest scop a înlăturat, prin surpriză, pe vechii conducători ai comisiei interimare și a operat numirea actualului președinte, care, în adevar, se bucură de multe simpatii în oraș și despre care, nici cel mai înverșunat adversar, n'ar putea spune ceva rău.

După ce s'au făcut aceste schimbări de persoane s'a scos chestiunea, dinainte preparată de către statul major al liberalilor arădani, a salvării orașului, amenințat — susțin dumnealor — de peire, pentru că fabrica „Astra“ își mută câteva ateliere la Brașov.

Dacă „Astra“ se mută din motive de tactică, organizația liberală a scos problema salvării Aradului tot din asemenea motive.

E vorba de salvarea prestigiului partidului, căci soartea Aradului interesează mai puțin. Chiar dacă d. Coțoiu, actualul președinte al comisiei interimare, se dedică cu toată ardoarea acestei probleme, partidul său scotează un singur succes și acesta îl interesează mai mult ca orice: **prestigiul său zdruncinat.**

Războiul dintre Italia și Abisinia nu mai poate fi evitat — Mobilizarea generală în Italia —

În seara zilei de 2 c.r., a fost toată lumea martora unei uriașe demonstrații ce s'a desfășurat la Roma după terminarea mobilizării generale a armatei italiene. Cu acest prilej d. Mussolini a rostit un discurs tulminant în care a arătat că Italia va răspunde su mijloacele ce-i stau la îndemână la măsurile ce puterile vor lua contra ei. A terminat cu aceste cuvinte: **Dreptate și isbândă.**

Negusul Abisiniei a anunțat Societate Națiunilor că, spre a fi pregătit în cazul vreunui atac din partea italienilor, a decretat mobilizarea. S'au mobilizat 750 mii de oameni.

Se comunică din străinătate că, în caz că Italia forțată de măsurile ce-ar lua în contra ei Anglia și Franța, s'ar retrage din Societatea Națiunilor, ea va fi urmată de Ungaria, Bulgaria și Polonia.

În ultimul moment se anunță că italienii au și intrat în Abisinia cu 20 mii soldați. Au fost câteva ciocniri cu morți.

PENTRU SALVAREA ARADULUI

OFICIALE.

Di Ion D. Ungureanu, din Arad, a fost numit secretar al organizației tineretului național-tărănesc din cuprinsul județului Arad.

Toate chestiunile privind organizarea tineretului vor fi adresate domniei sale, la clubul nostru din str. V. Goldis No. 6.

M. Cosma C. A. Teodorescu
p. președinte   secretar general.

Di dr. Aurel Lazăr avocat în Arad a fost numit secretar al organizației locale a tineretului național-tărănesc din orașul Arad.

M. Cosma C. A. Teodorescu
p. președinte   secretar general

I. D. Ungureanu
secretarul org. județene a tineretului.

Comunicat important.

Se vor ține următoarele adunări populare în județul nostru: la 6 Oct. în Târnova; la 27 Oct. în Săvârsin; la 20 Oct. în Buteni; la 27 Oct. în Pecica.

Dnii șefi de sectoare, din loc și vecinătate, se vor îngriji de reușita deplină a adunărilor, cu participarea obligatorie a șefilor de sectoare, preș. de org. și sfaturi locale având a vă comunica chestiuni importante.

Biuroal.

Publicațiuni

Cereri de naturalizare

DOMNULE PREȘEDINTE,

Subsemnatul Vekas Francisc născut în comuna Vânători jud. Arad în anul 1883 de profesiune agricultor, de religie reformat domiciliat în comuna Vânători de mai bine de 10 ani cu onoare Vă rog a-mi aproba naturalizarea mea de român și a mă primi în rândul cetățenilor români.

Ca sprijin al cererii mele anexez actele cerute de art. 10 din regulamentul de naturalizare

Vânători la 30 Iulie 1935

Vékás Francisc

DOMNULE PREȘEDINTE,

Subsemnatul Szabo Emeric născut în comuna Vânători în anul 1899 și domiciliat în comuna Vânători cu onoare Vă rog a aproba naturalizarea mea de român și a mă primi în rândul cetățenilor români având în vedere că trăesc de mai bine de 10 ani pe teritoriul statului român.

Ca sprijin al cererii mele anexez actele cerute de art. 10 din regulamentul de naturalizare.

Vânători la 30 Iulie 1935

Szabo Emeric

ROMÂNUL

Redactor resp.:

prof. ILIE ARDELEAN

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:
str. V. Goldis (f. Românului) Nr. 6.

ABONAMENTUL:

Pentru țărani 100 Lei pe an

Pentru orașeni 200 Lei pe an

Pentru instituțiuni: Pe un an 400 Lei

PUBLICAȚIUNILE se primesc la administrație

Manuscrisele nu se înapoiază.

Tiparul CONCORDIA Inst. de Arte Grafice și Editură S. A., Arad, Str. V. Goldis No. 6.